

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев2 343/2023
20.03.2025. године
Београд

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Јелице Бојанић Керкез, председника већа, Радославе Мађаров и Зорице Булајић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ... - ..., чији је пуномоћник Меланија Петач, адвокат из ..., против туженог „ДИС“ д.о.о. Крњево, чији је пуномоћник Бошко Ристић, адвокат из ..., ради поништаја решења о отказу, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 1381/2022 од 27.05.2022. године, у седници већа одржаној 20.03.2025. године, донео је

РЕШЕЊЕ

УКИДАЈУ СЕ пресуда Апелационог суда у Београду Гж1 1381/2022 од 27.05.2022. године и пресуда Трећег основног суда у Београду П1 504/2017 од 05.03.2021. године и предмет враћа првостепеном суду на поновно суђење.

Образложење

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж1 1381/2022 од 27.05.2022. године, одбијена је жалба тужиоца и потврђена пресуда Трећег основног суда у Београду П1 504/2017 од 05.03.2021. године, којом је одбијен тужбени захтев да се поништи као незаконито решење о отказу уговора о раду бр. ... од 12.06.2017. године и да се обавезе тужени да тужиоца врати на рад и обавезан је тужилац да туженом накнади трошкове парничног поступка у износу од 144.000,00 динара са законском затезном каматом од извршности до исплате. Ставом другим изреке, одбијен је захтев тужиоца за накнаду трошкова поступка по жалби.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужилац је благовремено изјавио ревизију због битних повреда одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Тужени је поднео одговор на ревизију.

Испитујући побијану пресуду у границама ревизијских навода у смислу одредбе члана 408. и 441. Закона о парничном поступку – ЗПП („Службени гласник РС“ бр. 7211...10/23), Врховни суд је нашао да је ревизија основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП на коју Врховни суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је засновао радни однос код туженог уговором о раду од 09.05.2011. године на пословима продавца, а почев од 14.01.2014. године тужилац је распоређен за обављање послова ... и тужилац је прошао обуку за рад за обављање послова свог радног места. Оспореним решењем о отказу Уговора о раду од 12.06.2017.године тужиоцу је отказан уговор о раду због повреде радних обавеза и радне дисциплине, а због чега није могао да настави рад код послодавца. Према образложењу оспореног решења тужилац је дана 02.03.2017.године и 03.03.2017.године прекорачио време за коришћење паузе у току рада, дана 30.03.2017.године није носио заштитну опрему - шлем у магацинском простору маркета, дана 15.05.2017.године, ... .2017.године износио је неистините информације са циљем умањења угледа послодавца на интерном порталу Паланачке независне варошке новине и у одељку писма читалаца у тексту са насловом "...", "...". Даље је наведено да је тужилац више пута напуштао своје радно место на каси и одлазио у службене просторије и то укупно 62 минута дана 02.03.2017. године и укупно 40 минута дана 03.03.2017.године, о чему је пријављен од стране директора маркета ББ, као и да се дана 30.03.2017.године у периоду од 9:49 часова до 9:53 часова задржао у магацинском простору без заштитног шлема на глави.

Доношењу побијаног решења претходило је упозорење о постојању разлога за отказу уговора о раду од 26.05.2017. године, не које се тужилац изјаснио наводећи да је на интернет порталу Паланачке независне варошке новине износио истину, да је дана 02.03. и 03.03.2017. године имао хроничну упалу бешике и да се из тих разлога више задржавао у тоалету, као и да није задужио обавезна заштитна средства, те из тих разлога није могао да их носи критичном приликом.

Из исказа тужиоца и саслушаних сведока, утврђено је да је тужилац спорних дана остајао дуже на паузи и да притом ником није јавио зашто се није благовремено вратио на посао, а да је у разговору са директором ББ образложио да има здравствених проблема, али не упуштајући се у детаљно образложење тих проблема, као и да је тужилац улазио у магацински простор без ношења обавезне заштитне опреме - шлема, а да у случају да запослени није исти задужио, у магацину је свакоме на располагању одређен број шлемова окачених на зид.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, нижестепени судови су одбили тужбени захтев закључивши да је тужилац својом кривицом учинио повреду радне обавезе која му се ставља на терет и то некоришћење средстава за заштиту на раду, што је утврђено путем видео надзора туженог постављеног у магацинском простору и у два наврата се дуже задржао на паузи у дужем трајању од 30 односно 40 минута, самовољно, без оправданог разлога који је образложио послодавцу. Код наведеног, другостепени суд није разматрао трећу повреду радне дисциплине објављивањем неистинитих података о послодавцу у Паланачким новинама, јер једна повреда радне обавезе је довољна да формира отказни разлог.

По оцени Врховног суда, изнети закључци да је тужиоцу законито отказан уговор о раду, за сада се не могу се прихватити као правилни, јер је због погрешне примене материјалног права чињенично стање остало непотпуно утврђено.

Одредбом члана 179. став 2. тачка 5. Закона о раду („Службени гласник РС“, бр. 24/05... 13/17), прописано је да послодавац може да откаже уговор о раду запосленом

који својом кривицом учини повреду радне обавезе, ако, између осталог, учини повреду радне обавезе утврђену општим актом, односно уговором о раду, а ставом 3. тачка 8. истог члана, прописано је да послодавац може да откаже уговор о раду запосленом који не поштује радну дисциплину, између осталог, и ако не поштује радну дисциплину прописану актом послодавца, односно ако је његово понашање такво да не може да настави рад код послодавца.

У смислу цитираних одредаба Закона о раду, повреда радне обавезе санкционисана је отказом уговора о раду ако ју је запослени учинио својом кривицом, што значи да је постојање кривице запосленог услов за давање отказа уговора о раду из овог отказног разлога, с тим што за отказ уговора о раду није довољан сваки степен кривице, већ је потребно да је запослени извршио повреду радне обавезе намерно или из крајње непажње.

Поштовање радне дисциплине подразумева обавезу запосленог да савесно и одговорно обавља послове на којима ради и да поштује организацију рада, што подразумева обавезу поштовања радног времена, затим савесно, одговорно и благовремено испуњавање обавеза свог радног места, као и одговарајуће понашање запосленог на раду и у вези са радом, према послодавцу и према осталим запосленима. непоштавање радне дисциплине може довести до отказа уговора о раду, под условом да је нарушавање радне дисциплине такво да запослени с обзиром на процес рада и све околности случаја не може да настави рад код послодавца. Код овог отказног разлога кривица запосленог се не утврђује, већ мора да постоји свест запосленог о недисциплини.

У конкретном случају, тужиоцу је решењем о отказу од 12.06.2017.године, отказан уговор о раду због повреде радних обавеза и радне дисциплине, јер је дана 02.03.2017.године и 03.03.2017.године прекорачио време за коришћење паузе у току рада, затим дана 30.03.2017.године у периоду од 9:49 часова до 9:53 часова се задржао у магацинском простору без заштитног шлема на глави, и 15.05.2017.године и ... 2017.године износио неистините информације са циљем умањења угледа послодавца на интерном порталу Паланачке независне варошке новине и у одељку писма читалаца у тексту са насловом "...", "...". Према утврђеном, тужилац је спорних дана остајао дуже на паузи, након чега је у разговору са директором ББ образложио да је на паузи остајао дуже јер има здравствених проблема, и у магацинском простору се спорног дана у периоду од 9:49 часова до 9:53 часова се задржао у без заштитног шлема на глави, при чему је тужилац у свом изјашњењу на упозорење о постојању разлога за отказ, као и током поступка, навео да је дана 02.03. и 03.03.2017. године имао хроничну упалу бешике и да се из тих разлога дуже задржавао у тоалету, као и да није задужио обавезна заштитна средства, те из тих разлога није могао да их носи критичном приликом, као и да је на интернет порталу Паланачке независне варошке новине износио истину.

Наиме, неоправдано прекорачење времена за одмор у току рада може представљати акт непоштовања радне дисциплине и разлог за отказ уговора о раду. Међутим, у конкретном случају, нижестепени судови су пропустили да на поуздан начин утврде чињеницу да ли је спорних дана прекорачење времена за коришћење паузе у току рада, било проузроковано здравственим проблемима тужиоца и потребом учесталог и дужег коришћења тоалета, односно да ли постоје оправдани разлози здравствене природе за дуже коришћење паузе, а од којих чињеница зависи утврђење

да ли је задржавање тужиоца на паузама у времену од укупно 62, односно 40 минута (на начин ближе описан у образложењу отказног решења) било неоправдано, односно да ли такво понашање представља непоштовање радне дисциплине такво да тужилац с обзиром на процес рада и све околности случаја не може да настави рад код послодавца.

Такође, у погледу повреде радне обавезе некоришћење личних заштитних средстава, прописане Правилником тужене, није поуздано утврђено да ли је тужени издао на коришћење лична заштитна средства тужиоцу (заштитни шлем), односно да ли их је тужилац задужио, с обзром да је од 14.01.2014. године тужилац распоређен за обављање послова ... и да је прошао обуку за рад за обављање послова свог радног места. Наиме, послодавац не може запосленом на терет ставити некоришћење шлема као личне заштитне опреме, ако му исти није обезбедио, при чему тужилац, иако је распоређен на радном месту ..., фактички није обављао рад у ... где је обавезно коришћење заштитног шлема, већ је све време радио на каси на радном месту касира, а за које обављање посла није обавезно коришћење личних заштитних средстава. Дакле, за утврђење да ли је тужилац учинио повреду радне обавезе која му је стављена на терет, потребно је разјаснити да ли је тужилац био задужен опремом за безбедан рад у магацину, односно да ли се задржавање у магацину спорног дана у периоду од 9:49 часова до 9:53 часова (четири минута) без заштитног шлема на глави може приписати у кривицу тужиоца, те да ли код свих околности које су довеле до повреде радне обавезе која му је стављена на терет, у поступању тужиоца постоје разлози за искључење кривице.

Како због погрешне примене материјалног права, чињенично стање у погледу наведених околности које су од значаја за правилну одлуку о тужбеном захтеву, није потпуно утврђено, Врховни суд је укинуо обе нижестепене пресуде и предмет вратио првостепеном суду на поновно суђење.

У поновном поступку, првостепени суд ће имати у виду примедбе изложене у овом решењу и поуздано утврдити све чињенице од којих зависи оцена о законитости решења о отказу уговора о раду тужиоцу, након чега ће правилном применом материјалног права, поново одлучити о тужбеном захтеву.

Укинута је и одлука о трошковима парничног поступка, с обзиром да иста зависи од коначног исхода парнице.

Из наведених разлога, применом члана 416.став 2. ЗПП, одлучено је као у изреци.

**Председник већа – судија
Јелица Бојанић Керкез, с.р.**

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић